

- 1907 / 6 - 98 / 99

Chambre des représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

2 MARS 1999

PROJET DE LOI

relatif à la protection pénale des mineurs

AMENDEMENTS

N° 64 DU GOUVERNEMENT

Art. 5

Remplacer le 1°, par le point suivant :

«1° dans l'alinéa 1er, les mots «de dix à quinze ans» sont insérés entre le mot «réclusion» et les mots «et d'une amende».

JUSTIFICATION

L'objectif de cet amendement est d'aligner l'échelle de la peine prévue pour la tranche d'âge des quatorze-dix-huit ans sur celle des quatorze-seize ans existante.

N° 65 DU GOUVERNEMENT

Art. 18

Compléter l'article 389, § 1er, proposé par l'alinéa suivant :

Voir:

- 1907 - 98 / 99:

- N° 1 : Projet de loi .
- N° 2 à 5 : Amendements.

(*) Cinquième session de la 49ème législature

- 1907 / 6 - 98 / 99

Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

2 MAART 1999

WETSONTWERP

betreffende de strafrechtelijke bescherming van minderjarigen

AMENDEMENTEN

Nr. 64 VAN DE REGERING

Art. 5

Het 1° vervangen als volgt :

«1° in het eerste lid worden tussen het woord «opsluiting» en de woorden «en met geldboete» de woorden «van tien tot vijftien jaar» ingevoegd.».

VERANTWOORDING

Het doel van dit amendement is de voor de categorie veertien- tot achttien jarigen voorziene strafschaal af te stemmen op de bestaande schaal voor de veertien- tot zestien jarigen.

Nr. 65 VAN DE REGERING

Art. 18

Het voorgestelde artikel 389, § 1, aanvullen met het volgende lid :

Zie:

- 1907 - 98 / 99:

- Nr. 1 : Wetsontwerp.
- Nrs. 2 tot 5 : Amendementen.

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

«Toutefois, l'interdiction prononcée en application de l'article 382 produira ses effets à compter du jour où la condamnation contradictoire ou par défaut sera devenue irrévocable.».

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à restaurer la distinction actuellement présente dans le Code pénal, entre la prise d'effet de l'interdiction et la prise de cours de sa durée fixée par le tribunal. En effet, il convient d'empêcher, pendant la durée de l'emprisonnement du condamné, l'exploitation de l'établissement par une personne interposée, dès que la décision de condamnation est devenue irrévocable, conformément à l'article 382.

N° 66 DU GOUVERNEMENT

Art. 23

Compléter l'article 423ter, § 1er, proposé par l'alinéa suivant :

«La tentative du délit prévu à l'alinéa 1er, sera punie d'un emprisonnement de huit jours à un an.».

N° 67 DU GOUVERNEMENT

(Sous-amendement à l'amendement n° 59, Doc. n° 1907/5)

Art. 59

A l'article 29bis, § 2, 2°, remplacer les mots «398 à 405» par les mots «398 à 405ter, 409».

N° 68 DU GOUVERNEMENT

(En remplacement de l'amendement n° 53, Doc. n° 1907/5)

Art. 36

Remplacer le dernier alinéa par la disposition suivante :

«Le service compétent ou la personne compétente est habilité, sans que puisse lui être opposé l'article 458 du Code pénal, à informer le juge ou la juridiction des difficultés survenues dans l'exécution de la guidance ou du traitement. Le service compétent ou la personne compétente est tenu d'informer le juge ou la juridiction de l'interruption de la guidance ou du traitement.».

«Niettemin heeft het op grond van artikel 382 uitgesproken verbod zijn gevolgen met ingang de dag waarop de op tegenspraak of bij verstek gewezen veroordeling onherroepelijk is geworden.».

VERANTWOORDING

Het onderhavige amendement beoogt het heden in het Strafwetboek aanwezige onderscheid te herstellen tussen het moment waarop het verbod inwerking heeft en het moment waarop de door de rechtbank bepaalde duur ervan ingaat. Het is inderdaad gepast, tijdens de duur van de gevangenisstraf van de veroordeelde, de uitbating van de inrichting door bemiddeling van een tussenpersoon te vermijden, vanaf dat de beslissing tot veroordeling onherroepelijk is geworden overeenkomstig artikel 382.

Nr. 66 VAN DE REGERING

Art. 23

Het voorgestelde artikel 423ter, § 1, aanvullen met het volgende lid :

«Poging tot het in het eerste lid omschreven wanbedrijf wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar.».

Nr. 67 VAN DE REGERING

(Subamendement op amendement nr. 59, Stuk nr. 1907/5)

Art. 59

In artikel 29bis, § 2, 2°, de woorden «398 tot 405» vervangen door de woorden «398 tot 405ter, 409».

Nr. 68 VAN DE REGERING

(Ter vervanging van amendement nr. 53, Stuk nr. 1907/5)

Art. 36

Het laatste lid vervangen door de volgende bepaling :

«De bevoegde dienst of persoon is, zonder dat hem artikel 458 van het Strafwetboek kan worden tegen- geworpen, bevoegd om de rechter of het gerecht in kennis te stellen van de moeilijkheden die bij de uitvoering van begeleiding of de behandeling zijn gerezen. De bevoegde dienst of persoon is verplicht om de rechter of het gerecht in kennis te stellen van de onderbreking van de begeleiding of de behandeling.».

N° 69 DU GOUVERNEMENT

(En remplacement de l'amendement n° 54, Doc. n° 1907/5)

Art. 32

Remplacer le dernier alinéa par la disposition suivante :

«Le service compétent ou la personne compétente est habilité, sans que puisse lui être opposé l'article 458 du Code pénal, à informer la commission des difficultés survenues dans l'exécution de la guidance ou du traitement. Le service compétent ou la personne compétente est tenu d'informer la commission de l'interruption de la guidance ou du traitement.».

N° 70 DU GOUVERNEMENT

(En remplacement de l'amendement n° 55, Doc. n° 1907/5)

Art. 31

Remplacer le dernier alinéa par la disposition suivante :

«Le service compétent ou la personne compétente est habilité, sans que puisse lui être opposé l'article 458 du Code pénal, à informer la commission des difficultés survenues dans l'exécution de la guidance ou du traitement. Le service compétent ou la personne compétente est tenu d'informer la commission de l'interruption de la guidance ou du traitement.».

N° 71 DU GOUVERNEMENT**Art. 36bis (nouveau)**

Insérer un article 36bis, libellé comme suit :

«Art. 36bis. — A l'article 7 de la loi du 5 mars 1998 relative à la libération conditionnelle et modifiant la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964, le dernier alinéa est remplacé par la disposition suivante :

«Le service compétent ou la personne compétente est habilité, sans que puisse lui être opposé l'article 458 du Code pénal, à informer la commission des difficultés survenues dans l'exécution de la guidance ou du traitement. Le service compétent ou la personne compétente est tenu d'informer la commission de l'interruption de la guidance ou du traitement.».

Nr. 69 VAN DE REGERING

(Ter vervanging van amendement nr. 54, Stuk nr. 1907/5)

Art. 32

Het laatste lid vervangen door de volgende bepaling :

*«De bevoegde dienst of persoon is, zonder dat hem artikel 458 van het Strafwetboek kan worden tegen-
geworpen, bevoegd om de commissie in kennis te stellen van de moeilijkheden die bij de uitvoering van begeleiding of de behandeling gerezen zijn. De bevoegde dienst of persoon is verplicht om de commissie in kennis te stellen van de onderbreking van de begeleiding of de behandeling.».*

Nr. 70 VAN DE REGERING

(Ter vervanging van amendement nr. 55, Stuk nr. 1907/5)

Art. 31

Het laatste lid vervangen als volgt :

*«De bevoegde dienst of persoon is, zonder dat hem artikel 458 van het Strafwetboek kan worden tegen-
geworpen, bevoegd om de commissie in kennis te stellen van de moeilijkheden die bij de uitvoering van begeleiding of de behandeling gerezen zijn. De bevoegde dienst of persoon is verplicht om de commissie in kennis te stellen van de onderbreking van de begeleiding of de behandeling.».*

Nr. 71 VAN DE REGERING**Art. 36bis (nieuw)**

Een artikel 36bis invoegen, luidend als volgt :

«Art. 36bis. — In artikel 7 van de wet van 5 maart 1995 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling en tot wijziging van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdadigers, vervangen door de wet van 1 juli 1964, wordt het laatste lid vervangen door de volgende bepaling :

*«De bevoegde dienst of persoon is, zonder dat hem artikel 458 van het Strafwetboek kan worden tegen-
geworpen, bevoegd om de commissie in kennis te stellen van de moeilijkheden die bij de uitvoering van begeleiding of de behandeling gerezen zijn. De bevoegde dienst of persoon is verplicht om de commissie in kennis te stellen van de onderbreking van de begeleiding of de behandeling.».*

N° 72 DU GOUVERNEMENT

Art. 40

Insérer les mots «et l'article 23, point 4°, de la loi du 15 juin 1899 comprenant le titre Ier et II du Code de procédure pénale militaire» **entre les mots** «Code pénal» **et** «abrogés».

N° 73 DU GOUVERNEMENT

Art. 41 (nouveau)

Ajouter un chapitre XI intitulé «Entrée en vigueur» et comprenant un article 41 rédigé comme suit :

«Art. 41. — Le Roi fixe la date d'entrée en vigueur respective des chapitres 3, 5, 6 et 7, au plus tard le 1er mars 2000.».

JUSTIFICATION

Cet ajout vise à permettre une entrée en vigueur différenciée des dispositions qui pourraient nécessiter des adaptations particulières.

Le ministre de la Justice,

T. VAN PARYS

N° 74 DE M. VERWILGHEN ET MME HERZET

Art. 20

Remplacer l'article par la disposition suivante :

Art. 20. — Les articles 405bis et 405ter, rédigés comme suit, sont insérés dans le même Code.

«Art. 405bis. — Dans les cas visés ci-après, si le crime ou le délit a été commis envers un mineur de moins de seize ans ou envers une personne qui, en raison de son état physique ou mental, n'était pas à même de pourvoir à son entretien, les peines seront les suivantes :

1° dans les cas visés à l'article 398, alinéa 1er, les peines seront un emprisonnement d'un mois à un an et une amende de vingt-six francs à cent francs;

2° dans les cas visés à l'article 398, alinéa 2, les peines seront un emprisonnement de deux mois à deux ans et une amende de cinquante francs à deux cents francs;

Nr. 72 VAN DE REGERING

Art. 40

De woorden «en artikel 23, punt 4°, van de wet van 15 juni 1899 houdende eerste en tweede titel van het Wetboek van strafrechtspleging voor het leger» **invoegen tussen de woorden** «Strafwetboek» **en** «opgeheven».

Nr. 73 VAN DE REGERING

Art. 41 (nieuw)

Een Hoofdstuk XI met als opschrift «Inwerkingtreding» en houdende een artikel 41, luidend als volgt toevoegen :

«Art. 41. — De hoofdstukken 3, 5, 6 en 7 treden elk in werking op een door de Koning te bepalen datum en uiterlijk op 1 maart 2000.».

VERANTWOORDING

Deze toevoeging beoogt een verschillende inwerkingtreding voor de bepalingen die bijzondere aanpassingen zouden kunnen vereisen.

De minister van Justitie,

T. VAN PARIJS

Nr. 74 VAN DE HEER VERWILGHEN EN MEVROUW HERZET

Art. 20

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

Art. 20. — De artikelen 405bis en 405ter, luidend als volgt, worden in hetzelfde Wetboek ingevoegd :

«Art. 405bis. — In de hierna bedoelde gevallen, wanneer de misdaad of het wanbedrijf wordt gepleegd op een minderjarige beneden de leeftijd van zestien jaar of op een persoon die, uit hoofde van zijn lichaams- of geestestoestand niet bij machte is om in zijn onderhoud te voorzien, zijn de straffen de volgende :

1° in de gevallen bedoeld in artikel 398, eerste lid, zijn de straffen gevangenisstraf van één maand tot één jaar en geldboete van zesentwintig frank tot honderd frank;

2° in de gevallen bedoeld in artikel 398, tweede lid, zijn de straffen gevangenisstraf van twee maanden tot twee jaar en geldboete van vijftig frank tot tweehonderd frank;

3° dans les cas visés à l'article 399, alinéa 1er, les peines seront un emprisonnement de quatre mois à quatre ans et une amende de cinquante francs à deux cents francs;

4° dans les cas visés à l'article 399, alinéa 2, les peines seront un emprisonnement d'un an à cinq ans et une amende de cent francs à cinq cents francs;

5° dans les cas visés à l'article 400, alinéa 1er, la peine sera la réclusion de cinq à dix ans;

6° dans les cas visés à l'article 400, alinéa 2, la peine sera la réclusion de dix à quinze ans;

7° dans les cas visés à l'article 401, alinéa 1er, la peine sera la réclusion de dix à quinze ans;

8° dans les cas visés à l'article 401, alinéa 2, la peine sera la réclusion de quinze à vingt ans;

9° dans les cas visés à l'article 402, la peine sera la réclusion de cinq à dix ans;

10° dans les cas visés à l'article 403, la peine sera la réclusion de dix à quinze ans;

11° dans les cas visés à l'article 404, la peine sera la réclusion de dix-sept à vingt ans.

405ter. — Dans les cas mentionnés aux articles 398 à 405bis, si le crime ou le délit a été commis envers un mineur ou envers une personne qui, en raison de son état physique ou mental, n'était pas à même de pourvoir à son entretien, par ses père, mère ou autres ascendants, toute autre personne ayant autorité sur le mineur ou l'incapable ou en ayant la garde, ou toute personne majeure qui cohabite occasionnellement ou habituellement avec la victime, le minimum des peines portées par ces articles sera doublé s'il s'agit d'un emprisonnement, et augmenté de deux ans s'il s'agit de la réclusion.».

N° 75 DE M. VERWILGHEN ET MME HERZET

Art. 22

Remplacer cet article par la disposition suivante :

«Art. 22. — A l'article 410 du même Code, modifié par les lois du 15 mai 1912, du 31 mars 1987 et du 24 novembre 1997, sont apportées les modifications suivantes :

3° in de gevallen bedoeld in artikel 399, eerste lid, zijn de straffen gevangenisstraf van vier maanden tot vier jaar en geldboete van vijftig frank tot tweehonderd frank;

4° in de gevallen bedoeld in artikel 399, tweede lid, zijn de straffen gevangenisstraf van één jaar tot vijf jaar en geldboete van honderd frank tot vijfhonderd frank;

5° in de gevallen bedoeld in artikel 400, eerste lid, is de straf opsluiting van vijf tot tien jaar;

6° in de gevallen bedoeld in artikel 400, tweede lid, is de straf opsluiting van tien tot vijftien jaar;

7° in de gevallen bedoeld in artikel 401, eerste lid, is de straf opsluiting van tien tot vijftien jaar;

8° in de gevallen bedoeld in artikel 401, tweede lid, is de straf opsluiting van vijftien tot twintig jaar;

9° in de gevallen bedoeld in artikel 402, is de straf opsluiting van vijf tot tien jaar;

10° in de gevallen bedoeld in artikel 403, is de straf opsluiting van zeventien tot twintig jaar.

11° in de gevallen bedoeld in artikel 404, is de straf opsluiting van zeventien tot twintig jaar.

Art. 405ter. — In de gevallen omschreven in de artikelen 398 tot 405bis, indien de misdaad of het wanbedrijf werd gepleegd op een minderjarige of op een persoon die, uit hoofde van zijn lichaams- of geestestoestand niet bij machte is om in zijn onderhoud te voorzien, door zijn vader, moeder of andere bloedverwanten in de opgaande lijn, of door een persoon die gezag heeft over het kind of de onbekwame, of door een persoon die hen onder zijn bewaring heeft, of door elke meerderjarige die occasioneel of gewoonlijk samenwoont met het slachtoffer, wordt het minimum van de bij die artikelen bepaalde straffen verdubbeld in geval van gevangenisstrafen met twee jaar verhoogd in geval van opsluiting.»

Nr. 75 VAN DE HEER VERWILGHEN EN ME-VROUW HERZET

Art. 22

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 22. — In artikel 410 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd door de wetten van 15 mei 1912, van 31 maart 1987 en van 24 november 1997, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivantes :

«Dans les cas mentionnés aux articles 398 à 405, si le coupable a commis le crime ou le délit envers ses père et mère ou autres ascendants, le minimum de la peine portée par ces articles sera doublé s'il s'agit d'un emprisonnement, et augmenté de deux ans s'il s'agit de la réclusion»;

2° L'alinéa 2 est supprimé

3° A l'alinéa 3 qui devient l'alinéa 2, le mot «également» est supprimé.».

JUSTIFICATION

L'objectif poursuivi par le présent amendement est de sanctionner plus sévèrement les actes de violence volontaires commis sur la personne de mineurs d'âge ou d'incapables. L'actuel article 410 du Code pénal n'envisage le fait de commettre les actes visés aux articles 398 à 405 sur la personne de mineurs d'âge ou d'incapables comme une circonstance aggravante que dans l'hypothèse où l'auteur des faits est le père, la mère, le gardien ou une personne ayant autorité sur la victime.

Par contre, notre législation ne prévoit rien dans l'hypothèse où un tiers sans un des liens mentionnés à l'article 410, commet sur la personne d'un mineur d'âge ou d'un incapable des actes qualifiés de coups et blessures ou qui administrerait une substance dangereuse à sa victime. Cet auteur ne sera pas puni plus sévèrement que s'il avait agité sur une personne adulte, plus apte à se défendre.

L'article 405bis inséré par le présent amendement, prévoit donc la circonstance aggravante de coups et blessures volontaires sur mineur de moins de seize ans ou sur incapable.

L'article 405ter quant à lui reprend la circonstance aggravante liée à la qualité de l'auteur de l'alinéa 2 de l'article 410 qui est supprimé, en l'élargissant comme le faisait le projet de loi, aux majeurs cohabitant occasionnellement ou habituellement avec la victime. Afin de couvrir tous les mineurs, cette circonstance aggravante n'est pas limitée aux seuls moins de seize ans.

N° 76 DE M. VERWILGHEN ET MME HERZET

Art. 21

Compléter l'article proposé par un § 5, rédigé comme suit :

«§ 5. Dans les cas visés aux §§ 1 à 4, si le crime ou le délit a été commis envers un mineur ou envers une personne qui, en raison de son état physique ou mental, n'était pas à même de pourvoir à son entretien,

1° het eerste lid wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Indien de schuldige, in de gevallen omschreven in de artikelen 398 tot 405, de misdaad of het wanbedrijf pleegt tegen zijn vader, moeder of andere bloedverwanten in de opgaande lijn wordt de minimumstraf bedoeld in deze artikelen verdubbeld in geval van gevangenisstrafen met twee jaar verhoogd in geval van opsluiting»;

2° Het tweede lid wordt geschrapt.

3° In het derde lid, dat het tweede wordt, wordt het woord «ook» geschrapt.».

VERANTWOORDING

Het door het onderhavige amendement nagestreefde doel is het strenger bestraffen van opzettelijke gewelddaden gepleegd op een minderjarige en onbekwame. Het huidige artikel 410 van het Strafwetboek beschouwt het feit de door de artikelen 398 tot 410 beoogde daden te plegen op een minderjarige of onbekwame slechts als een verzwarende omstandigheid wanneer degene die ze heeft gepleegd de vader, de moeder of de bewaarder van het slachtoffer is, of een persoon die gezag heeft over het slachtoffer.

Onze wetgeving regelt daarentegen niet het geval wanneer een derde, zonder dat hij met het slachtoffer een van de banden heeft zoals vermeld in artikel 410, op een minderjarige of een onbekwame daden pleegt die worden gekwalificeerd als slagen en verwondingen, of wanneer hij een van zijn slachtoffers een gevaarlijke stof toedient. Die dader zal niet strenger worden gestraft dan wanneer hij de daden zou hebben gepleegd op een volwassene, die zich beter kan verdedigen dan een kind.

Artikel 405bis, ingevoegd door het onderhavige amendement, voorziet dus de verzwarende omstandigheid van slagen en verwondingen op een minderjarige van minder dan zestien jaar of op een onbekwame.

Artikel 405ter herneemt op zijn beurt de verzwarende omstandigheid verbonden aan de hoedanigheid van de dader bedoeld in artikel 410, tweede lid dat wordt opgeheven, door de omstandigheid uit te breiden, zoals dit gebeurde in het wetsontwerp, tot de meerderjarigen die occasioneel of gewoonlijk samenwonen met het slachtoffer. Teneinde alle minderjarigen te dekken, wordt deze verzwarende omstandigheid niet beperkt tot zij die de leeftijd van zestien niet hebben bereikt.

Nr. 76 VAN DE HEER VERWILGHEN EN MEVROUW HERZET

Art. 21

Een § 5 toegevoegen, luidend als volgt :

«§ 5. In de gevallen bedoeld in §§ 1 tot 4, wanneer de misdaad of het wanbedrijf wordt gepleegd op een minderjarige of op een persoon die, uit hoofde van zijn lichaams- of geestestoestand niet bij machte is om in

par ses père, mère ou autres ascendants, toute autre personne ayant autorité sur le mineur ou l'incapable ou en ayant la garde, ou toute personne majeure qui cohabite occasionnellement ou habituellement avec la victime, le minimum des peines portées par ces paragraphes sera doublé s'il s'agit d'un emprisonnement, et augmenté de deux ans s'il s'agit de réclusion.».

JUSTIFICATION

Le présent amendement introduit en cas de mutilations sexuelles la même circonstance aggravante liée à la qualité de l'auteur qu'en matière de coups et blessures.

zijn onderhoud te voorzien, door zijn vader, moeder of andere bloedverwanten in de opgaande lijn, of door een persoon die gezag heeft over het kind of de onbekwame, of door een persoon die hen onder zijn bewaring heeft, of door elke meerderjarige die occasioneel of gewoonlijk samenwoont met het slachtoffer, wordt het minimum van de bij die artikelen bepaalde straffen verdubbeld in geval van gevangenisstraf en met twee jaar verhoogd in geval van opsluiting.».

VERANTWOORDING

Het onderhavige amendement voert in geval van seksuele verminking dezelfde verzwarende omstandigheid, verbonden aan de hoedanigheid van de dader, in als inzake slagen en verwondingen.

M. VERWILGHEN
J. HERZET